

**[Vilhelm Rasmussen.]**

sin Forelæggelsestale to Gange understregede, at det for ham var en Følelsessag. Nu skal jeg være den sidste til at underkende Følelsens Værdi, men den skal efter min Mening helst have Forstanden under Armen. Jeg kan ikke se rettere, end at den i dette Spørgsmaal, saadan som Lovforslaget er formet, tumler rundt fuldstændig uden Fornuften ved sin Side. Men hvis der bag den ærede Ordførers Udtryk, at det for ham er en Følelsessag, ligger det, at han meget gerne vil have danske Forskere med i Arbejdet paa at undersøge Undergrunden, saa kan jeg, hvad det angaar, kun erklære mig enig med den ærede Ordfører for Det konservative Folkeparti. Jeg udtalte imidlertid allerede, da Sagen var til Behandling her i Tinget sidste Gang, at der ikke i de bestaaende Love er den allerringeste Hindring for, at Meteorologisk Institut og Geodætisk Institut kan fortsætte deres videnskabelige Arbejde med Hensyn til den danske Undergrund.

Med disse Bemærkninger og i Henhold til, hvad den højtærede Statsminister har sagt om Sagens Behandling her i det høje Ting, skal jeg paa mit Partis Vegne erklære, at vi er villige til at deltage i en Forhandling i et Udvalg og give det ærede Medlem og hans Parti Lejlighed til at fremkomme med deres Betragtninger i Sagen.

**Duborg:** Lovforslaget, som det foreligger, er meget kortfattet, men i sine Konsekvenser saa vidtrækkende og saa ringe oplyst, at vi paa nuværende Tidspunkt ikke kan tage Stilling til Spørgsmaalet, men maa afvente den Forhandling, der finder Sted i et Udvalg, hvorefter vi bedre kan skønne om, hvor meget der ligger til Grund for dette Lovforslag.

**A. M. Hansen:** Jeg maa paa Forhaand være betænkelig ved at anbefale Vedtagelsen af Foranstaltninger, der skal føre til, at Staten for Statskassens Regning skal fortsætte den af et Selskab paabegyndte Efterforskning og eventuelt Indvinding af Raastoffer i Danmarks Undergrund. Skulde Bestemmelse herom være taget, maatte det, som den højtærede Statsminister udtalte, være sket ved Lovens Vedtagelse i 1932, men da løftede der sig ikke en Røst derfor. Hvorfor? Naturligvis fordi man fra alle Sider veg tilbage for at udsætte Staten for de store Udgifter, det vilde medføre, hvis Staten paa daværende Tidspunkt skulde paatage sig en saadan Opgave. Nu, da der er givet Koncession til et Selskab, vil det

antagelig medføre yderligere øgede Udgifter. Men dette Spørgsmaal om det økonomiske kan vi forhandle om i det Udvalg, der sikkert bliver Følgen af Lovforslagets Forelæggelse og Behandling her i Tinget.

Uanset den Betænkelighed, jeg har givet Udtryk for, maa jeg paa mit Partis Vegne udtale, at vi er villige til at behandle Spørgsmaalet videre i det bebudede Udvalg, hvor alle Oplysninger Sagen vedrørende sikkert vil blive stillet til Raadighed.

**Hans Hansen (Rørby):** I Loven om Efterforskning og Udvinning af Værdier i Danmarks Undergrund af 19. Februar 1932 er der fastlagt et fuldstændig rigtigt Princip, nemlig at disse Værdier forbeholdes Staten; der var i Rigsdagen Enighed om dette Grundlag. Spørgsmaalet er saa, om der gennem Loven og det senere Tillæg til Loven er Sikkerhed for, at Formaalet kan naas. Retsforbundet stemte imod Tillægget til den nævnte Lov, Loven af 31. Januar 1936. Det vigtigste, der derved blev gennemført, var, at der blev skabt Mulighed for en Monopolkoncession til Mr. Ravlin, som denne har overdraget, og som Aktieselskabsformen muliggør kan afhændes.

Statsministeren udtalte i Dag, at den givne Eneretsbevilling staar som en Hindring for, at det foreliggende Lovforslag kan ophøjes til Lov, en Hindring for, at Staten overtager Efterforskning og eventuel Indvinding af Raastoffer. Saa vidt jeg forstaar, gaar Lovforslaget ud paa at rette de Fejl, der, ogsaa efter min Mening, i sin Tid blev begaaet: At man har givet en omfattende Koncessionsbevilling for 50 Aar og ved Loven af 31. Januar 1936 har udelukket enhver Konkurrence. Ved Bekendtgørelser i Statstidende har man indkaldt de paagældende Lodsejere, og disse skal stille Kapital til Raadighed — noget, der er ganske illusorisk med Hensyn til at opnaa den nødvendige Konkurrence.

Den Risiko, man løber ved den bestaaende Ordning, er indlysende, idet et Skifte af Koncessionsretten let kan føre til, at det Selskab, der har Udnyttelsesretten gennem 50 Aar, kan være interesseret i, at mulige Værdier ikke kommer frem. Den Fejl, at man faktisk har solgt Retten til Udvinning og Efterforskning gennem 50 Aar, vil Retsforbundet med stor Tilfredshed se rettet. Jeg har før opfordret det siddende Udvalg til at fremkomme med Oplysninger om, hvad der ligger i Bestemmelsen om Udnyttelsesretten, hvad Staten og Selskabet faar i det Tilfælde, der findes Raastoffer. Dette burde være mere klar præciseret,